

4. 7. 2018

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ochrana osobnosti

Osobnost člověka je chráněna zákonem včetně všech jeho přirozených práv. Každý občan je povinen respektovat a ctít svobodné rozhodnutí jiného občana, který si může žít podle svého. Každý člověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se upuštění od neoprávněného zásahu nebo toho, aby byl odstraněn následek takového neoprávněného zásahu.

Jednou z možností ochrany proti zásahu do osobnostních práv je žaloba v civilním soudnictví, a to na základě § 81 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NOZ“). V tomto případě by bylo nezbytné, aby žalobce prokázal, že informace o něm zveřejněné jsou objektivně způsobilé ohrozit či poškodit jeho pověst a že obsah či způsob zveřejnění dané informace skutečně vybočil z mezí řádného výkonu práva na svobodný projev. **Neplatí však, že jakékoliv uveřejnění nepravdivého údaje představuje automaticky neoprávněný zásah do osobnostních práv.**

Zprvu je nezbytné rozlišovat, zda se jedná o skutkové tvrzení nebo hodnotící soud. Skutkové tvrzení vyjadřuje skutkovou podstatu nebo postup a vyznačuje se objektivním vztahem mezi uveřejněným projevem a skutečností, kdy jeho pravdivost, přesnost a úplnost je možné prověřit dokazováním.[1] Naopak u hodnotících soudů se jedná o vyjádření názoru autora a jeho subjektivního vnímání, a není proto možné ho jakkoliv dokazovat. Nicméně i u hodnotících soudů je nutné zkoumat, zda se zakládají na pravdě a zda je přiměřená forma uveřejnění a uveřejněný obsah.[2]

Dle nálezu Ústavního soudu ze dne 8. 2. 2000, sp. zn. I. ÚS 156/99 je **neoprávněný zásah do osobnostních práv dán pouze tehdy, pokud 1) mezi zásahem a porušením osobnostní sféry je dána příčinná souvislost a 2) jestliže takový zásah v daném případě přesáhl určitou přípustnou intenzitu takovou měrou, kterou již není možné v demokratické společnosti tolerovat.** Ústavní soud se dále vyjadřuje v tom smyslu, že na rozdíl od odborných publikací je nutné respektovat jistá specifika běžného periodického tisku, který je určen pro informování nejširší veřejnosti. **V rámci běžného periodického tisku tak nelze bez dalšího tvrdit, že každé zjednodušení nebo zkreslení musí nezbytně vést k zásahu do osobnostních práv dotčených osob.** Nelze tedy požadovat naprostou přesnost skutkových tvrzení a významné pak bude zejména to, zda celkové vyznění sdělené informace bude pravdivé.

II.

Pokud se jedná o možnost další obrany proti neoprávněnému zásahu do osobnostních práv, přicházelo by v úvahu posoudit uvedené jednání jako přestupek, a to podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. [251/2016](#) Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého se přestupku dopustí fyzická osoba takovým jednáním, kterým jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí. Zde nebude záležet na tom, zda byl výrok uveden na veřejnosti

nebo v soukromí. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2007 čj. 2 As 60/2006-53 pojmovým znakem tohoto přestupku není pronesení hanlivého výroku před větším množstvím lidí, ale skutečnost, že se jedná o urážlivý nebo zesměšňující výrok. Pachatel také musí mít povědomí o tom, že se v dané situaci a v dané skupině obyvatel, tedy v celkovém společenském kontextu, jedná o výrok hanlivý.

III.

V neposlední řadě a krajním případě by bylo možné také podat trestní oznámení pro pomluvu podle § 184 zákona č. [40/2009](#) Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto ustanovení se trestného činu pomluvy dopustí ten, kdo o jiném sdělí nepravdivý údaj, který je způsobilý značnou měrou ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů, zejména poškodit jej v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu. Zde je důležité uvést, že není nutné, aby k ohrožení vážnosti u spoluobčanů skutečně došlo, nýbrž postačí pouze způsobilost informace takto osobu poškodit. Nutno podotknout, že tato ochrana lze využít i při anonymním hanlivém výroku, jelikož trestní oznámení lze podat i na neznámého pachatele.

JUDr. David Řezníček, LL.M., Ph.D.

JUDr. Aneta Falcová

[Řezníček & Co. s.r.o., advokátní kancelář](#)

U Černé věže 66/3
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 323 247

Fax: +420 383 839 361

e-mail: recepce@reznicek.com

[1] Nález Ústavního soudu ze dne 19.12.2007, sp. zn. III. ÚS 346/06. Dále DOLEŽÍLEK, J. Právo na odpověď a na dodatečné sdělení podle nového tiskového zákona. Právní rozhledy, 2000. Č. 10, str. 433.

[2] Nález Ústavního soudu ze dne 19.12.2007, sp. zn. III. ÚS 346/06.

Další články:

- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)
- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [Nové limity opatrovnického rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)
- [Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob](#)
- [Nepřiznané koalice](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Vada koupené věci – kdy zjištěné nedostatky zakládají kupujícímu práva z vadného plnění a kdy nikoliv?](#)